

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. gruodžio 15 d.
(OR. en)

13750/20
ADD 1
LIMITE
PV CONS 28
RELEX 982

POSĖDŽIO PROTOKOLO PROJEKTAS

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

(Užsienio reikalai)

2020 m. gruodžio 7 d.

TURINYS

Puslapis

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

3.	Einamieji reikalai.....	3
4.	Transatlantiniai santykiai.....	3
5.	Strateginis savarankiškumas.....	3
6.	Kiti klausimai	4
PRIEDAS. Į Tarybos posėdžio protokolą įtrauktini pareiškimai.....		5–9

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

3. Einamieji reikalai

Ministrai paminėjo Tarptautinę žmogaus teisių dieną (gruodžio 10 d.) ir palankiai įvertino tai, kad priimtas ES visuotinis sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimas (A punktas).

Taryba apsvarstė padėtį Venesueloje po gruodžio 6 d. įvykusių parlamento rinkimų, kurie, kaip laikoma, nebuvo laisvi, sąžiningi ir demokratiški. Taryba pabrėžė, kad Venesuela turi rasti politinį sprendimą, kad būtų išeita iš dabartinės aklavietės, o jos gyventojai galėtų skubiai gauti būtiną humanitarinę pagalbą.

Taryba atkreipė dėmesį į nuolatinės Turkijos provokacijas bei grąsinimus ir aptarė šį klausimą rengdamasi Europos Vadovų Tarybos susitikimui.

Gruzijos klausimu Taryba pareiškė nuolat remianti demokratinį procesą Gruzijoje ir ES delegacijos tarpininkavimo pastangas.

4. Transatlantiniai santykiai

Pasikeitimas nuomonėmis

Taryboje buvo pasikeista nuomonėmis dėl ES bendradarbiavimo su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis prioritetų. Taryba priėmė dok. 13724/20 išdėstytas išvadas dėl Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų santykių.

5. Strateginis savarankiškumas

Pasikeitimas nuomonėmis

Vyriausiasis įgaliotinis pristatė šį klausimą ir pagrindinius diskusijos elementus. Pasikeitimas nuomonėmis buvo tęsiamas pietų metu neformalioje aplinkoje.

6. Kiti klausimai

Ministrai apžvelgė 2020 m. birželio 30 d. **Honkonge** nustatyto Nacionalinio saugumo įstatymo įgyvendinimą. ES toliau įgyvendins priemones, dėl kurių susitarta 2020 m. liepos mėn.

Europos Komisija informavo ministrus, kad sėkmingai užbaigtos derybos dėl naujo partnerystės susitarimo, pakeisiančio **Kotonu susitarimą**.

Švedija informavo ministrus apie 2020 m. gruodžio 3–4 d. įvykusio **ESBO** ministrų tarybos posėdžio rezultatus.

Ministrai paragino nedelsiant nutraukti karo veiksmus **Etiopijoje**, tęsti AS tarpininkavimo veiklą ir pabrėžė būtinybę užtikrinti galimybę teikti humanitarinę pagalbą.

Taryba susipažino su gruodžio 2 d. įvykusios tarptautinės konferencijos dėl paramos **Libano žmonėms** rezultatais.

Vengrija informavo apie neseniai įvykdytus išpuolius prieš Vengrijos bendruomenę Užkarpatėje.

Taryboje buvo pasikeista nuomonėmis dėl padėties **Baltarusijoje** ir nuolatinės ES paramos.

Taryba susipažino su vyriausiojo įgaliotinio ketinimu kitame Užsienio reikalų tarybos posėdyje aptarti **migracijos išorės aspektus**.

Taryba susipažino su informacija, susijusia su neformaliu **ES 27 ir Lotynų Amerikos bei Karibų šalių** ministrų susitikimu, kurį gruodžio 14 d. surengs Vokietijos užsienio reikalų ministras.

Pareiškimas dėl dok. 13600/20 išdėstytu su teisėkūros procedūra nesusijusių B punktu sarašo 4 ir 5 punktu

Dėl B punktu **Transatlantiniai santykiai**
sarašo 4 punkto:

LENKIJOS IR VENGRIJOS PAREIŠKIMAS

Dėl Tarybos išvadų dėl Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų santykių Lenkija ir Vengrija mano, kad formuluotė „lyčių lygybė“ (1 dalis) reiškia moterų ir vyrų lygybę, kaip nurodyta Europos Sąjungos sutarties 2 ir 3 straipsniuose.

Dėl B punktu **Strateginis savarankiškumas**
sarašo 5 punkto:

DANIJOS PAREIŠKIMAS

„Danija pabrėžia, kad svarbu aiškiai atskirti formalias ir neformalias diskusijas Tarybos lygmeniu. Kaip minėta priimant darbotvarę, apie tai turi būti aiškiai pranešta gerokai prieš Tarybos posėdžius ir visapusiškai laikantis Tarybos darbo tvarkos taisyklėse nustatytų terminų. Dėl darbotvarkės punkto statuso pakeitimo prieš pat Tarybos posėdį kai kurioms valstybėms narėms kyla sunkumų, susijusių su pareigomis nacionalinių parlamentų atžvilgiu, todėl to reikėtų vengti.“

Pareiškimai dėl dok. 13602/20 išdėstyto su teisėkūros procedūra nesusijusių A punktu

Dėl A punktu
sarašo 5 punkto:

Išvados dėl susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų
Patvirtinimas

LENKIJOS IR VENGRIJOS PAREIŠKIMAS

„Dėl Tarybos išvadų dėl susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų projekto Lenkija ir Vengrija mano, kad formuluotės „integruoti [...] lyčių aspekt[ą] į visus veiksmus“ (8 dalis) ir „nuodugniau ir sistemingiau integruoti [...] lyties aspekt[ą]“ (9 dalies 8 įtrauka) reiškia moterų ir vyrų lygybės, kaip nurodyta Europos Sąjungos sutarties 2 ir 3 straipsniuose, aspekto integravimą.

Pateikdamos šį paaiškinimą, Lenkija ir Vengrija pritaria pasiūlymui dėl Tarybos išvadų dėl susitarimo dėl civilinių BSGP pajėgumų.“

Dėl A punktu
sarašo 6 punkto:

Išvados dėl ES tarpininkavimo siekiant taikos
Patvirtinimas

LENKIJOS IR VENGRIJOS PAREIŠKIMAS

„Dėl Tarybos išvadų dėl ES tarpininkavimo siekiant taikos Lenkija ir Vengrija mano, kad formuluotės „ES ir jos valstybės narės propaguos [...] lyčių lygybę [...]“. Šiame kontekste lyčių aspekto integravimas [...] yra konkretus ES prioritetas, todėl Taryba pabrėžia, kad šiuo atžvilgiu reikia konkrečių priemonių“ (6 dalis) reiškia moterų ir vyrų lygybės, kaip nurodyta Europos Sąjungos sutarties 2 ir 3 straipsniuose, aspekto integravimą.

Pateikdamos šį paaiškinimą, Lenkija ir Vengrija pritaria pasiūlymui dėl Tarybos išvadų dėl ES tarpininkavimo siekiant taikos.“

BELGIJOS PAREIŠKIMAS

dėl valstybių pagrindinės atsakomybės žmogaus teisių srityje

„Belgija palankiai vertina Tarybos sprendimo ir Reglamento dėl ribojamųjų kovos su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais priemonių priėmimą, taip sukuriant ES sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą. ES grindžiama pagarba žmogaus teisėms ir yra įsipareigojusi ginti tas teises tiek ES, tiek visame pasaulyje. Žmogaus teisės atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant taiką ir tvarų saugumą ir yra ES išorės veiksmų pamatas.

Turėtų būti aišku, kad valstybėms tenka pagrindinė atsakomybė užtikrinti žmogaus teises ir apsaugoti savo gyventojus nuo žmogaus teisių pažeidimų. Todėl Belgija palankiai vertina Tarybos sprendimo 2 konstatuojamąją dalį, kurioje nurodyta, kad „[v]alstybėms tenka pagrindinė atsakomybė gerbti, apsaugoti ir įgyvendinti žmogaus teises, be kita ko, užtikrinant, kad būtų laikomasi tarptautinės žmogaus teisių teisės“.

Pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę valstybės turi pareigą apsaugoti asmenis ir jų grupes nuo žmogaus teisių pažeidimų, netrukdyti naudotis žmogaus teisėmis ir jų neriboti, taip pat imtis pozityvių veiksmų, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos naudotis žmogaus teisėmis.

Ilguoju laikotarpiu geriausias būdas užkirsti kelią šiurkštiems žmogaus teisių pažeidimams yra šalinti pagrindines konfliktų priežastis, propaguoti žmogaus teises bei teisinės valstybės principą ir stiprinti valdymą ir institucijas. Todėl valstybės turėtų ne tik pasirašyti, ratifikuoti ir įgyvendinti pagrindinius tarptautinės teisės dokumentus, susijusius su žiaurių nusikaltimų uždraudimu, prevencija ir (pažeidžiamų) gyventojų apsauga, bet ir nustatyti teises ir institucines priemones, skirtas kovoti su tarptautinės humanitarinės ir žmogaus teisių teisės pažeidimais ir patraukti jų vykdytojus baudžiamojon atsakomybėn.

Tačiau kai valstybė negali ar akivaizdžiai nenori apsaugoti savo gyventojų, tarptautinė bendruomenė turi laiku imtis tinkamų veiksmų.

Šie skirtingi aspektai taip pat atspindimi JT lygmeniu parengtoje atsakomybės užtikrinti apsaugą koncepcijoje. ES ir jos valstybės narės tvirtai remia atsakomybės užtikrinti apsaugą koncepciją.

ES aktyviai remia valstybių pastangas apsaugoti ir įgyvendinti žmogaus teises, be kita ko, vykdydama savo 2020–2024 m. veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje, dvišalius dialogus žmogaus teisių klausimais ir Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę (EDŽTRP). Tačiau tai taip pat reiškia, kad negalime tylėti, kai yra šiurkščiai pažeidžiamos žmogaus teisės. Todėl į tai reikėtų atsižvelgti vertinant ES visuotinę sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą.“

BELGIJOS PAREIŠKIMAS

dėl balsavimo kvalifikuota balsų dauguma

„Belgija palankiai vertina Tarybos sprendimo ir Reglamento dėl ribojamųjų kovos su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais priemonių priėmimą, taip sukuriant ES sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą. ES grindžiama pagarba žmogaus teisėms ir yra įsipareigojusi ginti tas teises tiek ES, tiek visame pasaulyje. Žmogaus teisės atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant taiką ir tvarų saugumą ir yra ES išorės veiksmų pamatas.

Sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimas bus papildoma ES priemonių rinkinio priemonė siekiant apsaugoti ir propaguoti žmogaus teises visame pasaulyje. Sankcijų režimas turėtų būti veiksmingas, kad padėtų kovoti su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais.

Šiuo klausimu Belgija apgailestauja, kad pagal Tarybos sprendimo 5 straipsnio 1 dalį sankcijų sąrašai sudaromi ir iš dalies keičiami veikiant vieningai. Šiuo reikalavimu bus suvaržytas sankcijų režimo, esančio mūsų žmogaus teisių priemonių rinkinio ir BUSP politikos dalimi, poveikis.

Belgija mano, kad atsargiai ir tinkamai išplėtus balsavimo kvalifikuota balsų dauguma taikymą BUSP klausimams, įskaitant klausimus dėl žmogaus teisių ir sankcijų, būtų prisidedama prie veiksmingesnės ir patikimesnės ES BUSP ginant mūsų interesus ir vertybes, nedarant poveikio pagrindinių valstybių narių interesams. Belgija siūlo tinkamomis sąlygomis surengti atvirą horizontalią diskusiją šiuo klausimu, nesiejant su jokių konkrečiu nagrinėjamu pasiūlymu.“

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS

„Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Taryba pasiliko teisę naudotis įgyvendinimo įgaliojimais dėl ribojamųjų kovos su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais priemonių, siekdama užtikrinti suderinamumą su Sprendimo (BUSP) 2020/1999 priedo keitimo ir peržiūros procesu. Remdamasi Sutarties 291 straipsnio 2 dalimi, Komisija toliau laikosi nuomonės, kad būtų buvę tinkamiau įgyvendinimo įgaliojimus suteikti Komisijai. Sprendime byloje C-440/14 P *National Iranian Oil Company (NIOC) prieš Tarybą ir Komisiją* Teisingumo Teismas patvirtino, kad įgyvendinimo įgaliojimai gali būti suteikti Tarybai „tinkamai pagrįstais konkrečiais atvejais.“ Todėl Komisija mano, kad NIOC byla negali būti laikoma precedentu visiems susitarimams dėl įgyvendinimo įgaliojimų, susijusių su Tarybos reglamentais, kuriais nustatomos ribojamosios priemonės. Be to, atsižvelgiant į tai, kad „įgyvendinimo“ sąvoka apima taisyklių taikymą konkrečiais atvejais priimant atskirai taikomus aktus, būtina, kad įgyvendinanti institucija galėtų užtikrinti visų procedūrinių garantijų, į kurias tokie asmenys turi teisę, laikymąsi.

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS

dėl balsavimo kvalifikuota balsų dauguma

ES sankcijų režimai nustatomi Tarybos sprendimais, kurie priimami vieningai (ES sutarties 29 straipsnis ir 31 straipsnio 1 dalis). Remiantis Sutarties 31 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka, Taryba kvalifikuota balsų dauguma priima „visus sprendimus, įgyvendinančius sprendimą, kuris nustato Sąjungos veiksmus arba apibrėžia Sąjungos poziciją“. Tai taikoma Tarybos įgyvendinimo sprendimams, kuriais iš dalies keičiami priedai, kuriuose pateikiami asmenų sąrašai pagal Tarybos sprendimą, kuriuo nustatomas sankcijų režimas.

Atsižvelgdama į savo poziciją, pareikštą 2018 m. rugsėjo mėn. komunikate, Komisija ragina Tarybą iš dalies keičiant ES sankcijų režimų priedus taikyti kvalifikuotos daugumos balsavimą pagal ES sutarties 31 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje nustatytą tvarką.